

საგანი - ჩვენი საქართველო

სწავლა-სწავლების მიზნები

საგნის "ჩვენი საქართველო" სწავლა-სწავლების მიზანია:

- ადამიანის წარმოჩენა მთავარ ღირებულებად;
- პატრიოტი მოქალაქის აღზრდა, რომელსაც აქვს მზრუნველი დამოკიდებულება/პასუხისმგებლობა საკუთარი პიროვნების, ოჯახის, თემის, ქვეყნის (საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა, ბუნებრივი გარემოს დაცვა, ეროვნული სიმბოლიკის, ინსტიტუციები, ეროვნული დღესასწაულების პატივისცემა) მიმართ;
- ბუნებათსარგებლობის რაციონალური ათვისებისა და მეწარმეობის უნარის განვითარება;
- საქართველოს მხარეებთან დაკავშირებული ისტორიული ეპიზოდებისა და თქმულებების, ბუნებისა და ეთნოგრაფიული ტრადიციების, სოციალური პრობლემების შესწავლის გზით ეროვნული (სახელმწიფო ენისა და კულტურის პატივისცემა) და ზოგადსაკაცობრიო ღირებულებების (თანასწორობა, ემპათია, ეთიკა) ჩამოყალიბება.

ა) სწავლის შედეგები - დაწყებითი საფეხური V-VI კლასები :

საგნის „ჩვენი საქართველო“ ფარგლებში დაწყებითი საფეხურის შედეგების მიღწევის/კომპეტენციების განვითარების საფუძველს ქმნის ცნებების „დრო“, „სივრცე“, „მეურნეობა“, „საზოგადოება“, „მრავალფეროვნება“, „სახელმწიფო“ ურთიერთდაკავშირებული გააზრება. მათი გააზრების საფუძველზე მოსწავლეს შეუძლია.

სწავლის შედეგი	შეფასების კომპეტენციები - მოსწავლეს შეუძლია:	სამიზნე ცნების მოცულობა – მოსწავლე აცნობიერებს რომ:
<p>(1) ისტორიული მოვლენების მნიშვნელობაზე მსჯელობა ქვეყნის ისტორიის (გმირები, საქართველოს ისტორიისთვის საკვანძო ეპიზოდები, ფოლკლორში ასახული ისტორიული მემკვიდრეობა) მიმართ დადებითი დამოკიდებულების ჩამოსაყალიბებლად</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ისტორიული მოვლენების/ მითების /ლეგენდების / თქმულებების ეროვნულ და ზოგადსაკაცობრიო ღირებულებებთან (მაგალითად, სამშობლოსთვის თავდადებას, ნოსტალგიას სამშობლოს მიმართ) დაკავშირება; ➤ ისტორიული მოვლენების (მაგალითად, ბრძოლები, ისტორიული პირების მოღვაწეობა) ერთმანეთთან შედარება - შედარებისთვის კრიტერიუმების გამოკვეთა/შერჩევა; ➤ შესწავლის ობიექტად შერჩეული ისტორიული მოვლენის/მითის/ლეგენდის/თქმულების პოპულარობის განმაპირობებელი მიზეზების ახსნა; თანამედროვე საზოგადოებისთვის მათი მნიშვნელობის შეფასება; ➤ საკუთარი პოზიციის/დამოკიდებულების დასაბუთება შესწავლის ობიექტად შერჩეულ ისტორიულ პირთან/მოვლენასთან/მითთან/ლეგენდასთან/თქმულებასთან დაკავშირებით; ➤ გამოთქვას ვარაუდი - რა ვითარებაში და რატომ ჩამოყალიბდა/შეიძლება ჩამოყალიბებულიყო ესა თუ ის მითი/ლეგენდა/თქმულება. 	<p>სამიზნე ცნება "დრო" - ცვლილება ყოველდღიური ცხოვრების განუყოფელი ნაწილია. სხვადასხვა ისტორიულ პერიოდში ადამიანების ყოფა თანამედროვეობისგან მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდა, თუმცა, ზოგიერთი ღირებულება/ფასეულობა (მაგალითად, ქვეყნის სიყვარული) თანაბრად მნიშვნელოვანი იყო როგორც წარსულში და ისე თანამედროვე ეტაპზე მცხოვრები ადამიანებისთვის.</p> <p>ცვლილებებს იწვევს ისტორიული მოვლენების (მაგალითად, აღმშენებლობა, რეფორმა, ტექნოლოგიების განვითარება, ბრძოლა, აჯანყება) მონაცვლეობა. მათ შესახებ ისტორიული წყაროები (მაგალითად, ლეგენდები, მითები, მატრიანები, ისტორიულ ძეგლები) მოგვითხრობს.</p> <p>აღნიშნული ცნების გათავისება საფუძველს ქმნის საბაზო საფეხურზე შემდეგი საგნების სამიზნე ცნებების გასაზრებლად: ისტორია (სამიზნე ცნებები: ისტორიული წყარო, დრო, ისტორიული მოვლენა/პროცესი), გეოგრაფია (სამიზნე სამიზნე ცნება-მოსახლეობა), მოქალაქეობა (სამიზნე ცნება-საზოგადოება).</p>

<p>(2) საქართველოს მრავალფეროვანი ბუნებრივი პირობებისა და ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მხარეების თავისებურებზე მსჯელობა ბუნებრივი გარემოს მიმართ მზრუნველი დამოკიდებულების ჩამოსაყალიბებლად</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ საქართველოს მხარეების/ტერიტორიული ერთეულისთვის დამახასიათებელი ბუნებრივი გარემოს, ადგილობრივი მოსახლეობის ყოფა-ცხოვრების თავისებურებებთან <i>(მაგ. განსახლების ფორმებს)</i> დაკავშირება; ➤ საქართველოს მხარეების/ ტერიტორიული ერთეულების ბუნებრივი გარემოს ერთმანეთთან შედარება არსებითი ნიშან-თვისებების მიხედვით <i>(მაგალითად, მდებარეობა და ბუნებრივი პირობები (მთები, დაბლობები, მდინარეები, ტბები, მცენარეები და სხვა))</i>; ➤ საქართველოს მხარეების/ტერიტორიული ერთეულისთვის დამახასიათებელი ბუნებრივი საფრთხეების გამოვლინებების ახსნა/გამოკვეთა; ➤ საკუთარი მოსაზრებების დასაბუთება საქართველოს მხარეების/ტერიტორიული ერთეულების ბუნებრივი გარემოს თავისებურებისგან გამოწვეულ საფრთხეებთან დაკავშირებით; ➤ ვარაუდის გამოთქმა საქართველოს მხარეების/ ტერიტორიული ერთეულების განვითარების შესაძლებლობასთან დაკავშირებით <i>(მაგალითად, როგორ შეიძლება გაუმჯობესდეს რეგიონის მოსახლეობის ცხოვრების პირობები)</i>. 	<p><u>სამიზნე ცნება "სივრცე"</u> - საქართველო მრავალფეროვანი ბუნებრივი გარემო/პირობებით ხასიათდება. მხარეები/ტერიტორიული ერთეულები ერთმანეთისგან განსხვავდებიან ბუნებრივი პირობების მიხედვით <i>(მაგალითად შემდეგი ნიშნით - მდებარეობა, მთები, დაბლობები, მდინარეები, ტბები, მცენარეები და ცხოველები)</i>. ბუნებრივი გარემო ადგილობრივი მოსახლეობის ყოფა-ცხოვრების თავისებურებებს <i>(მაგალითად, განსახლების სხვადასხვა ტიპებს)</i> განაპირობებს და მხარის განვითარების პერსპექტივას განსაზღვრავს.</p> <p>აღნიშნული ცნების გათავისება საფუძველს ქმნის საბაზო საფეხურზე შემდეგი საგნების სამიზნე ცნებების გასააზრებლად: ისტორია (სამიზნე ცნება-სივრცე), გეოგრაფია (სამიზნე ცნება - გეოგრაფიული მოვლენა, გეოგრაფიული პროცესი), მოქალაქეობა (სამიზნე ცნება - მდგრადი განვითარება).</p>
--	---	---

<p>(3) საქართველოს სხვადასხვა მხარისთვის დამახასიათებელ ბუნებრივი პირობებსა და მეურნეობის დარგებზე მსჯელობა ბუნებათსარგებლობის რაციონალური ათვისებისა და მეწარმეობის უნარის ჩამოსაყალიბებლად</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ საქართველოს მხარეების/ტერიტორიული ერთეულების ბუნებრივი პირობების/ბუნებრივი რესურსებისა და მეურნეობის დარგების განვითარების პროცესის ერთმანეთთან დაკავშირება; ➤ საქართველოს სხვადასხვა მხარეში გავრცელებული მეურნეობის დარგების ერთმანეთთან შედარება არსებითი ნიშან-თვისებების მიხედვით (<i>მაგალითად, რა რესურსები და შრომა სჭირდება სამეურნეო საქმიანობას და რა რისკები ახლავს მას; რამდენად არის მოთხოვნა შექმნილ/მოყვანილ პროდუქტზე</i>); ➤ საქართველოს ამა თუ იმ მხარისთვის მეურნეობის კონკრეტული დარგის მნიშვნელობის ახსნა; ➤ საკუთარი მოსაზრებების დასაბუთება საქართველოს სხვადასხვა მხარეში ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენების მნიშვნელობასთან დაკავშირებით; ➤ ვარაუდის გამოთქმა საქართველოს ამა თუ იმ მხარეში მეურნეობის კონკრეტული დარგის განვითარების პერსპექტივასთან დაკავშირებით. 	<p><u>სამიზე ცნება "მეურნეობა"</u> - საქართველოს კონკრეტული მხარისთვის დამახასიათებელი ბუნებრივი გარემო და ბუნებრივი რესურსები აქ მცხოვრებთა საქმიანობას (<i>მაგალითად, სოფლის მეურნეობა, ხელოსნობა და შინამრეწველობა, ტურიზმი, მრეწველობა</i>) განაპირობებს. საქართველოს სხვადასხვა მხარეში ადამიანები/სახელწიფო მეურნეობას ავითარებენ იმის გათვალისწინებით, თუ - რა რესურსები და შრომა სჭირდება სამეურნეო საქმიანობას და რა რისკები ახლავს მას; რამდენად არის მოთხოვნა მათ მიერ შექმნილ/მოყვანილ პროდუქტზე.</p> <p>აღნიშნული ცნების გათავისება საფუძველს ქმნის საბაზო საფეხურზე შემდეგი საგნების სამიზნე ცნებების გასააზრებლად: ისტორია (სამიზნე ცნება - სივრცე), გეოგრაფია (სამიზნე ცნება - მოსახლეობა, ეკონომიკა), მოქალაქეობა (სამიზნე ცნება - მდგრადი განვითარება).</p>
<p>(4) საქართველოს მხარეების ეთნიკური, რელიგიური და კულტურული თავისებურებების გაანალიზება მრავალფეროვნებისა და კულტურული მემკვიდრეობის მიმართ დადებითი დამოკიდებულების ჩამოსაყალიბებლად</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ საქართველოს მოსახლეობის გამამთლიანებელი ღირებულებების (<i>მაგალითად, კულტურული მემკვიდრეობის პატივისცემა, ტოლერანტობა, სოციალური სოლიდარობა</i>) დაკავშირება საქართველოს სხვადასხვა მხარეში დამკვიდრებულ ყოფით ტრადიციებთან; ➤ საქართველოს მხარეებისთვის დამახასიათებელი ყოფითი თავისებურებების/ეთნოგრაფიული ყოფის ერთმანეთთან შედარება ; ➤ საქართველოს ამა თუ იმ მხარის ყოფითი თავისებურებების ჩამოყალიბების მიზეზების ახსნა; ➤ საკუთარი მოსაზრებების დასაბუთება კულტურული მრავალფეროვნების მნიშვნელობასთან/ჩამოყალიბების მიზეზებთან დაკავშირებით; ➤ ვარაუდის გამოთქმა ქვეყნის კულტურული მრავალფეროვნების დადებითი მხარის წარმოჩენასთან დაკავშირებით. 	<p><u>სამიზნე ცნება "მრავალფეროვნება"</u> - საქართველო გამოირჩევა კულტურული, ეთნიკური და რელიგიური მრავალფეროვნებით. ეს მრავალფეროვნება ასახულია მატერიალური და სულიერი კულტურის ძეგლებში (<i>მაგალითად, ფოლკლორში, ეთნოგრაფიულ ყოფაში</i>), რომელიც ქვეყნის სიმდიდრეს წარმოადგენს. მრავალფეროვნება შესაძლებელია რესურსად იქცეს ქვეყნის / მხარის განსავითარებლად.</p> <p>აღნიშნული ცნების გათავისება საფუძველს ქმნის საბაზო საფეხურზე შემდეგი საგნების სამიზნე ცნებების გასააზრებლად: ისტორია (სამიზნე ცნება-საზოგადოება), გეოგრაფია (სამიზნე ცნება-მოსახლეობა/ეკონომიკა), მოქალაქეობა (სამიზნე ცნება-საზოგადოება).</p>

<p>(5) საზოგადოებისთვის აქტუალური პრობლემების/გამოწვევების განალიზება მოხალისეობრივი აქტივობების დასაგეგმად და განსახორციელებლად</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ საქართველოში/საქართველოს ამა თუ იმ მხარეში ცნობილი/სახელოვანი პიროვნებების მოღვაწეობის დაკავშირება ეროვნულ და ზოგადსაკაცობრიო ღირებულებებთან; ➤ საქართველოს სხვადასხვა მხარეში არსებული საზოგადოებრივი პრობლემების ერთმანეთთან შედარება; ➤ საერთო კეთილდღეობის მისაღწევად/საზოგადოებრივი პრობლემების გადასაჭრელად სამოქალაქო აქტივიზმისა და მოხალისეობის მნიშვნელობის ახსნა (კონკრეტული მაგალითებზე დაფუძნებით); ➤ საკუთარი მოსაზრებების დასაბუთება საქართველოს სხვადასხვა მხარისთვის აქტუალურ საზოგადოებრივ პრობლემებთან და მათი გადაჭრის გზებთან დაკავშირებით; ➤ ვარაუდის გამოთქმა საზოგადოების კეთილდღეობის გასაუმჯობესებლად ინოვაციური იდეებთან დაკავშირებით. 	<p>სამიზნე ცნება "საზოგადოება" - საქართველოს მოქალაქეებს აერთიანებს ღირებულებები. ეს ღირებულებები განსაზღვრავს მათ საერთო საზრუნავს (<i>მაგალითად, ზრუნვა ოჯახზე, მხარეზე, ქვეყანაზე, სამოქალაქო უსაფრთხოებაზე, ჯანსაღ ცხოვრების წესის დაცვაზე, კატასტროფების რისკის მიტიგაციაზე/პრევენციაზე</i>). საერთო კეთილდღეობის მისაღწევად მნიშვნელოვანია საზოგადოების წევრებს გააზრებული ჰქონდეთ სამოქალაქო აქტივიზმისა და მოხალისეობის მნიშვნელობა.</p> <p>აღნიშნული ცნების გათავისება საფუძველს ქმნის საბაზო საფეხურზე შემდეგი საგნების სამიზნე ცნებების გასააზრებლად: ისტორია (სამიზნე ცნება-საზოგადოება, დრო), გეოგრაფია (სამიზნე ცნება-მოსახლეობა, ეკონომიკა), მოქალაქეობა (სამიზე ცნება- მონაწილეობა).</p>

<p>(6) მოქალაქეებისა და სახელმწიფოს თანამშრომლობის მნიშვნელობის გაცნობიერება სახელმწიფო სიმბოლიკისა და ინსტიტუციების მიმართ პატივისცემის გრძნობის ჩამოსაყალიბებლად</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ სახელმწიფო ინსტიტუტების ფუნქციებისა და მოქალაქეების საჭიროებების ერთმანეთთან დაკავშირება; ➤ სახელმწიფო ინსტიტუტის უფლება-მოვალეობა/პასუხისმგებლობების ერთმანეთთან შედარება; ➤ სახელმწიფო ინსტიტუტების ფუნქციონირების მექანიზმების <i>(როგორ და როდის მიემართავენ ამა თუ იმ სტრუქტურას; რა ტიპის მხარდაჭერა შეიძლება მივიღოთ მისგან)</i> მარტივ მაგალითებზე დაფუძნებით ახსნა; ➤ სახელმწიფოს ფუნქციებთან დაკავშირებული პრობლემების/საკითხების განხილვისას საკუთარი მოსაზრებების დასაბუთება; ➤ ვარაუდის გამოთქმა სახელმწიფო სტრუქტურებთან თანამშრომლობით ამა თუ იმ საზოგადოებრივი პრობლემის მოგვარების შესაძლო გზებთან დაკავშირებით. 	<p><u>სამიზნე ცნება "სახელმწიფო"</u> - სახელმწიფოს ფუნქციაა საკუთარ მოქალაქეებზე ზრუნვა და მათი უფლებების დაცვა. ამ ფუნქციებს ის კანონებისა და ინსტიტუციების საშუალებით ახორციელებს. თავის მხრივ, მოქალაქეებს საკუთარი სახელმწიფოს მიმართ გარკვეული პასუხისმგებლობა და მოვალეობა აქვთ.</p> <p>აღნიშნული ცნების გათავისება საფუძველს ქმნის საბაზო საფეხურზე შემდეგი საგნების სამიზნე ცნებების გასააზრებლად: ისტორია (სამიზნე ცნება-ძალაუფლება, მოქალაქეობა (სამიზნე ცნება-დემოკრატია).</p>
--	--	---

ბ) სასწავლო თემები:

სახელმწიფო - ჩვენი საქართველო თემა <u>გულისხმობს</u> - საქართველო მდებარეობისა და ბუნებრივი პირობების, ისტორიის საკვანძო ეპიზოდებისა და სახელმწიფო მოწყობის შესწავლას.
თბილისი -საქართველოს დედაქალაქი
ქართლი
კახეთი
აღმოსავლეთ საქართველოს მთიანეთი (თუშეთი, ფშავ-ხევსურეთი, ხევი, მთიულეთი, გუდამაყარი, ერწო-თიანეთი)
სამცხე-ჯავახეთი
იმერეთი
სამეგრელო
გურია
აჭარა
რაჭა-ლეჩხუმი
აფხაზეთი
სვანეთი